ლიტერატურის შეფასების სქემა

1. სიკვდილის პირას მყოფ შუშანიკთან ჯოჯიკი ციხეში იმიტომ მივიდა, რომ დედოფალს ღმერთისთვის ეთხოვა, შეენდო ცოდვები ჯოჯიკისთვის და თავად შუშანიკსაც ეპატიებინა მაზლისთვის მისი უმოქმედობა.
შენდობა ეთხოვა ——————————————————————————————————————— ***1ქ.***

2. ქართველთა ნაწილი არაბთა მიერ „გუემული და ქენჯნილია“ ხარკის სიმძიმისაგან.
ხარკის გამო ——— ***1ქ.***

3. მათ ოპიზაში იმიტომ დაყვეს ორი წელი, რომ ბერ-მონაზვნური ცხოვრების წესს საფუძვლიანად გასცნობოდნენ (შეესწავლათ სამონასტრო ცხოვრება); ეფრემ მაწყვერელის უმთავრესი დამსახურება ქართული ეკლესიის წინაშე ისაა, რომ მან საქართველოში (ქართლში) მირონის კურთხევის უფლება მოიპოვა.
1. რომ შეესწავლათ სამონასტრო ცხოვრების წესი ——————————————————————————***1ქ.***
2. ქართლში მირონის კურთხევის უფლება მოიპოვა ——————————————————————————***1ქ.***

4. პოეტები, რომლებიც დროდადრო თხზავენ მდარე ნაწარმოებებს, გამოირჩევიან სიჯიუტით; იმ პოეტებს, რომლებსაც „არ ძალ-უც სრულ-ქმნა სიტყვათა, გულისა გასაგმირეთა“, რუსთველი გამოუცდელ (ახალგაზრდა, ყმაწვილ) მონადირეებს ადარებს; რუსთველის აზრით, გასართობი პოეზია იმ შემთხვევაშია შესაწყნარებელი, თუ ნათლად (გასაგებად) არის გამოთქმული; რუსთველი მოშაირედ არ მიიჩნევს იმას, ვისაც ვრცელი (დიდტანიანი) ნაწარმოებების შექმნა არ შეუძლია; ქალისა და მამაკაცის მიჯნურობა იმ შემთხვევაში ემსგავსება სადმრთო სიყვარულს, როდესაც იგი წმინდაა (როდესაც დაცლილია სიძვისაგან); მიჯნურს „შმაგს“ იმიტომ უწოდებენ, რომ შმაგი გიჟს (გახელებულს, გადარეულს...) ნიშნავს, შეყვარებული კი ამგვარ მდგომარეობაში ვარდება, რადგანაც თავის მიჯნურთან გამუდმებით ახლოს ყოფნას ვერ ახერხებს.
1. სიჯიუტით ——

8. მოხევის უმთავრესი არგუმენტი ისაა, რომ ადრე საქართველო თავისუფალი, დამოუკიდებელი იყო.

ადრე საქართველო დამოუკიდებელი იყო ----------*1ქ.*

9. საფარ-ბეგი ორ ეპიზოდში ინანიებს თავის დანაშაულს: ბათუს ეუბნება, მომკალიო და ჰაჯი-უსუბს მკერდს მიუშვერს (საფარ-ბეგი ბათუსა და ჰაჯი-უსუბის წინაშე ინანიებს თავის დანაშაულს...); ჰაჯი-უსუბმა თავის მოკვლა იმიტომ გადაწყვიტა, რომ თვლიდა, თავად უნდა ეგო პასუხი გაზრდილის დანაშაულზე (ჰაჯი-უსუბი თავისი გაზრდილის დანაშაულის თანამონაწილედ თვლიდა თავს; გამზრდელმა საკუთარი სიკვდილით გამოისყიდა საფარ-ბეგის დანაშაული; გამზრდელმა თვითმკვლელობით დასაჯა საფარ-ბეგი; ჰაჯი-უსუბმა კიდევ უფრო გააღრმავა საფარბეგის სინანულის გრძნობა...).

1. ა) ბათუს ეუბნება, მომკალიო ----------*1ქ.*

ბ) ჰაჯი-უსუბს მკერდს უშვერს ----------*1ქ.*

2. თავს დამნაშავედ თვლიდა (საფარ-ბეგის დასჯის მიზნით...) ----------*1ქ.*

10. ალუდას ნაამბობიდან უშიშა გააოცა და ააღელვა სიტყვამ „ცხონებულსა“ (ცხონებული); სიზმარში გამოცხადებულმა მუცალმა ალუდას სთხოვა, მომკალიო.

1. „ცხონებულსა“ ----------*1ქ.*

2. მომკალიო ----------*1ქ.*

11. ხატობაზე მისული კვირია იმან გააკვირვა, რომ სალოცავში მხოლოდ ერთი ქალი დახვდა, რომელიც მამაკაცის საქმეს აკეთებდა, ხალხი კი არსად ჩანდა; ლუხუმი იმან შეაწუხა, რომ სიზმარში კვირიამ თავი სასუფეველში (იმქვეყნად, სამოთხეში...) ნახა, ამიტომ ლუხუმმა ჩათვალა, რომ ეს წინასწარმეტყველური სიზმარი იყო და კვირიას საფრთხე ელოდა; ლელას უნდოდა თათრებთან ეომა (მან თქვა, რომ ძმების სიკვდილის გამო უნდა ეძია შური, დედამისიც ტყვედ ჰყავდათ თათრებს, მამა კი ავად იყო და საომრად ვერ წამოვიდა...);

1. ხალხი რომ არ ჩანდა (ქალი რომ კაცის საქმეს აკეთებდა) ----------*1ქ.*

2. სიზმრის ტრაგიკულმა დასასრულმა ----------*1ქ.*

3. ომში უნდოდა წასვლა ----------*1ქ.*

12. ფარსმანის აზრით, უჩვეულო იყო ნახატის მკრეხელური შინაარსი (ის, რომ დამხატველი იაკობს უტოლებდა თავს); ამ მონაკვეთში ჩანს ფარსმანის ბოროტი ბუნება (შურიანობა, მაბეზღარობა, გაიძვერობა...).

1. მკრეხელობა ----------*1ქ.*

2. შურიანობა (მაბეზღარობა...) ----------*1ქ.*

13. მუხრანთან ჩასაფრებულ ყივჩაღს თავდაპირველად ქალის ტუჩები (ბაგეები) ახსენდება.

ტუჩები (ბაგეები; სატრფო) ----------*1ქ.*

14. იგის კაცები „როგორც უცხო რამ სულიერს“ უყურებდნენ, რადგან ის გამართულად დადიოდა (ყველასგან განსხვავდებოდა საუბრითა და ქცევით); იგისა და ბელადის დაპირისპირება იგის სიკვდილით დამთავრდა.

1. იგი სხვებისგან განსხვავებული იყო ---------- *1ქ.*

2. იგის დაღუპვით ---------- *1ქ.*

15. ვასიკო კეჟერაძე ხელმძღვანელ მუშაკს „ბედნიერ კაცს“ იმიტომ უწოდებს, რომ მას ბევრი კარგი წიგნი ჯერ არა აქვს წაკითხული და წინ ელის პირველი წაკითხვისაგან მიღებული სიამოვნება. ხელმძღვანელის მიმართ ჩანს ავტორის ირონიული (სარკასტული) დამოკიდებულება.

1. პირველად წაკითხვის სიამოვნება ელის ---------- 1ქ.

2. სარკასტული ---------- 1ქ.

არჩევითი გამოცდის ორივე წერითი დავალება შეფასდება ქვემოთ მოცემული კრიტერიუმკების მიხედვით.

წერითი დავალებების შეფასების კრიტერიუმები

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა **25.** თუ აბიტურიენტის ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, მითითებები მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით არის შესრულებული ან ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებული, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს, ***<u>დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება</u>***.

I კრიტერიუმი

№	*დავალების ადეკვატურად გაგება და გააზრება*	*ქულები*
1.	დავალების პირობა ***ადეკვატურადაა*** გაგებული, ტექსტი ***ღრმადაა*** გააზრებული, ნაშრომში იგრძნობა ავტორის უმთავრესი სათქმელისა და ემოციური მიზანდასახულობის წვდომა.	**4**
2.	დავალების პირობა და ტექსტი ***ადეკვატურადაა*** გაგებული.	**3**
3.	დავალების პირობა და ტექსტი ***მთლიანობაში ადეკვატურადაა*** გაგებული და გააზრებული, თუმცა ***ერთ*** შემთხვევაში შეინიშნება დავალების პირობის ან ტექსტის არაადეკვატური გაგება.	**2**
4.	***ერთზე მეტ*** შემთხვევაში დავალების პირობა ან/და ტექსტი ***არაადეკვატურადაა*** გაგებული.	**1**
5.	ტექსტი ***მთლიანობაში არაადეკვატურადაა*** გაგებული.	**0**

II კრიტერიუმი

№	*ნაშრომის აგება*	*ქულები*
1.	ნაშრომი უპასუხებს ***სამივე*** მითითებას და ***კარგადაა ორგანიზებული,*** მონაკვეთები ***თანამიმდევრულად და ლოგიკურად*** ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები ***სწორადაა*** გამოყოფილი *(დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ **ერთი-ორი** წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული).*	**3**
2.	ნაშრომი უპასუხებს ***სამ*** მითითებას, თუმცა ***ნაწილობრივ დარღვეულია*** ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები ***არასწორადაა გამოყოფილი;*** ან ნაშრომი უპასუხებს ***ორ*** მითითებას და ***კარგადაა*** ორგანიზებული, მონაკვეთები ***თანამიმდევრულად და ლოგიკურად*** ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები ***სწორადაა*** გამოყოფილი.	**2**
3.	ნაშრომი უპასუხებს ***ორ*** მითითებას, თუმცა ***ნაწილობრივ დარღვეულია*** ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები ***არასწორადაა*** გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს ***ერთ*** მითითებას და ***კარგადაა*** ორგანიზებული, მონაკვეთები ***თანამიმდევრულად და ლოგიკურად*** ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები ***სწორადაა*** გამოყოფილი.	**1**
4.	ნაშრომი უპასუხებს ***ერთ*** მითითებას, თუმცა ***ნაწილობრივ დარღვეულია*** ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები ***არასწორადაა*** გამოყოფილი.	**0**

III კრიტერიუმი

№	*მოსაზრებების არგუმენტირება და ადეკვატური ციტირება*	*ქულები*
1.	მსჯელობა ***სამივე*** მითითების მიხედვით ***დასაბუთებულია*** (არგუმენტირებულია) და არგუმენტები ***გამყარებულია*** ტექსტური მასალით.	**6**
2.	მსჯელობა ***ორი*** მითითების მიხედვით ***დასაბუთებულია*** და არგუმენტები ***გამყარებულია*** ტექსტური მასალით, ხოლო ***მესამე*** მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები ***არადამაჯერებელია*** და/ან ***არ არის*** გამყარებული ტექსტური მასალით.	**5**
3.	მსჯელობა ***ორი*** მითითების მიხედვით ***დასაბუთებულია*** და არგუმენტები ***გამყარებულია*** ტექსტური მასალით, ხოლო ***მესამე*** მითითება საერთოდ ***არ არის*** შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	**4**
4.	მსჯელობა ***ერთი*** მითითების მიხედვით ***დასაბუთებულია*** და არგუმენტები ***გამყარებულია*** ტექსტური მასალით, ხოლო ***ორ*** მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები ***არადამაჯერებელია*** და/ან ***არ არის*** გამყარებული ტექსტური მასალით.	**3**
5.	მსჯელობა ***ერთი*** მითითების მიხედვით ***დასაბუთებულია*** და არგუმენტები ***გამყარებულია*** ტექსტური მასალით, ***მეორე*** მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები ***არადამაჯერებელია*** და/ან ***არ არის*** გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო ***მესამე*** მითითება საერთოდ ***არ არის*** შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	**2**
6.	***სამივე*** მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები ***არადამაჯერებელია*** და/ან ***არ არის*** გამყარებული ტექსტური მასალით.	**1**
7.	***ორი*** მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები ***არადამაჯერებელია*** და/ან ***არ არის*** გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო ***მესამე*** მითითება საერთოდ ***არ არის*** შესრულებული; ან მსჯელობა ***ერთი*** მითითების მიხედვით ***დასაბუთებულია*** და არგუმენტები ***გამყარებულია*** ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ ***არ არის*** შესრულებული; ანდა ***ერთი*** მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები ***არადამაჯერებელია*** და/ან ***არ არის*** გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ ***არ არის*** შესრულებული.	**0**

IV კრიტერიუმი

№	*ტექსტის მხატვრული თავისებურებების შეფასება*	*ქულები*
1.	ნაშრომში ***გამოყოფილია*** ტექსტის ***არაერთი*** მხატვრული თავისებურება ***(მოცემულია*** მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ) და მსჯელობა ***დასაბუთებულია*** კონკრეტული მაგალითებით.	**2**
2.	ნაშრომში ***გამოყოფილია*** ტექსტის ***არაერთი*** მხატვრული თავისებურება ***(მოცემულია*** მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ) და მსჯელობა ***დასაბუთებულია*** კონკრეტული მაგალითებით, თუმცა მოხმობილია ***ერთი*** არაადეკვატური მაგალითი; ანდა გამოყოფილია ტექსტის ***ერთი*** მხატვრული თავისებურება და მსჯელობა ***დასაბუთებულია*** კონკრეტული მაგალითით.	**1**
3.	ნაშრომში ***გამოყოფილია*** ტექსტის მხატვრული თავისებურებები ***(მოცემულია*** მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ), მაგრამ ***არ არის*** დასაბუთებული კონკრეტული მაგალითებით ან მოხმობილია ***ერთზე მეტი*** არაადეკვატური მაგალითი; ანდა ნაშრომში ***არ არის*** გამოყოფილი ტექსტის მხატვრული თავისებურებები ***(არ არის*** მოცემული მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ).	**0**

V კრიტერიუმი

№	*დამოუკიდებელი აზროვნება და ზოგადი განათლება*	*ქულები*
1.	ნაშრომში ***მკაფიოდ*** გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა და ზოგადი განათლება.	**3**
2.	ნაშრომში ***ნაწილობრივ*** გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა ***მკაფიოდ*** გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში ***მკაფიოდ*** გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა, თუმცა ***ნაწილობრივ*** გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	**2**
3.	ნაშრომში ***ნაწილობრივ*** გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლებაც და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარიც; ან ***არ*** გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა ***ნაწილობრივ*** გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში ***ნაწილობრივ*** გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, მაგრამ ***არ*** გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	**1**
4.	ნაშრომში ***არ*** გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, აგრეთვე ***არ*** გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	**0**

VI კრიტერიუმი

№	*ფაქტობრივი შეცდომები*	*ქულები*
1.	ნაშრომში ***არ არის*** დაშვებული ფაქტობრივი შეცდომა.	1
2.	ნაშრომში ***დაშვებულია*** ფაქტობრივი შეცდომა.	0

VII კრიტერიუმი

№	*ლექსიკა და სტილი*	*ქულები*
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ***ზუსტად და მკაფიოდაა*** გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის ***შესაფერისი სტილი,*** აგრეთვე ***დაცულია*** ნაშრომის სტილისტური ერთგვაროვნება, გვხვდება ***ორიოდე*** სტილისტური ხარვეზი.	2
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ***ლექსიკა მწირია,*** გვხვდება ***რამდენიმე*** სტილისტური ხარვეზი.	1
3.	თხზულება სტილისტურად ***გაუმართავია.***	0

VIII კრიტერიუმი

№	*სინტაქსური კონსტრუქციები*	*ქულები*
1.	ნაშრომში დაშვებულია ***ერთი*** სინტაქსური შეცდომა.	2
2.	ნაშრომში დაშვებულია ***ორი*** სინტაქსური შეცდომა.	1
3.	ნაშრომში დაშვებულია ***ორზე მეტი*** სინტაქსური შეცდომა.	0

IX კრიტერიუმი

№	*მორფოლოგია, ორთოგრაფია და პუნქტუაცია*	*ქულები*
1.	არ არის ***ოთხზე მეტი*** ამ ტიპის შეცდომა.	2
2.	არ არის ***ცხრაზე მეტი*** ამ ტიპის შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია ***ცხრაზე მეტი*** ამ ტიპის შეცდომა.	0